

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 3846
Ημερομ. Κατάθεσης: 17/9/2021

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Γραμματέας Κ.Ο

Αναφορά

Προς τους Υπουργούς:

- Εσωτερικών , Μ. κ. Βορίδη
- Ανάπτυξης, κ. Ά. Γεωργιάδη
- Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ. Κ. Χατζηδάκη

Ο Βουλευτής Βασίλης Κεγκέρογλου καταθέτει αναφορά την επιστολή της Ένωσης φορέων Κ.ΑΛ.Ο Κρήτης με την οποία εκθέτουν τις παρατηρήσεις τους για τον αποκλεισμό των φορέων της κοινωνικής οικονομίας του ν. 4430/2016 από τη συμμετοχή στο υπό διαβούλευση σχέδιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 της Περιφέρειας Κρήτης.

Στην Κρήτη, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Κρήτης, οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι 95 στον αριθμό και αντιπροσωπεύουν περίπου 750 εργαζομένους/μέλη. Είναι, λοιπόν, φανερό ότι υπάρχει μεγάλη δυναμική ανάπτυξης αυτού του εξωστρεφούς, επιχειρηματικού τομέα.

Παρακαλώ αφού λάβετε υπόψη τις παρατηρήσεις και τις προτάσεις της Ένωσης να μας ενημερώσετε για τις συγκεκριμένες ενέργειες στις οποίες προτίθεστε να προβείτε.

Ο Βουλευτής

Βασίλης Κεγκέρογλου

Αξιότιμες κυρίες και αξιότιμοι κύριοι,

Στις **02 Σεπτεμβρίου 2021**, παρουσιάστηκε προς διαβούλευση (Υβριδική Συνεδριακή Εκδήλωση Διαβούλευσης) στο **Πολιτιστικό Κέντρο Ηρακλείου, Αίθουσα Ανδρέα και Μαρίας Καλοκαιρινού** το **ΕΣΠΑ 2021-2027 της Περιφέρειας Κρήτης** από την κα Μαρία Κασσωτάκη, Προϊσταμένη **ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης**.

Με μεγάλη μας έκπληξη, διαπιστώσαμε πως οι δράσεις στήριξης για την κοινωνική οικονομία εντάχθηκαν (και μάλιστα με ερωτηματικό για το κατά πόσο θα χρηματοδοτηθούν) στον **Στόχο Πολιτικής 1 (ΣΠ1)**. Ο ΣΠ1, αποτελεί σύμφωνα με τον **"ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) 2021/1060 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ"**, τον Στόχο για **"Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και των περιφερειακών διασυνδέσεων ΤΠΕ"**. Ταυτόχρονα, κάθε μνεία για την κοινωνική οικονομία και την στήριξή της από τον ΣΠ4, είχε αφαιρεθεί.

Στο αρχικό κείμενο προς διαβούλευση (1^η Διαβούλευση), το οποίο αναρτήθηκε στην [ιστοσελίδα του ΠΕΠ Κρήτης](#), στη σελ. 9, αναφέρεται ρητά **"η προώθηση της κοινωνικής οικονομίας"** ως μια από τις **"κύριες ανάγκες που θα καλυφθούν από το ΕΠ ΚΡΗΤΗ 2021-2027"** (κεφ.3.2.2). Στο κείμενο της δεύτερης διαβούλευσης, κάθε αναφορά στην κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα έχει απαλειφθεί έστω και ως αναφορά στο [αναρτημένο](#) στην ιστοσελίδα του [ΕΣΠΑ 2021-2027 της ΕΥΔ ΕΠ Κρήτης](#). Στην δε παρουσίαση, η αναφορά στις κοινωνικές επιχειρήσεις στον ΣΠ1 είχε γίνει πρόχειρα ως τίτλος σε παρένθεση και χωρίς άλλη αναφορά σε σχέδια δράσης για αυτές.

Είναι λογικό να αναρωτιόμαστε με ποιόν κοινωνικό και θεσμικό εταίρο διαβουλευθήκε η ΕΥΔ ΕΠ Π.Κ. και κατέληξε σε αυτή την εικονική χαριστική βολή στην κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα. Σίγουρα όχι με τους θεσμικούς εκπροσώπους την κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας. Σίγουρα όχι με φορείς της κοινωνικής οικονομίας κατά τον Ν. 4430/16.

Με αυτή της ενέργεια, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης εμβολίζει:

- την εν εξελίξει διαβούλευση για την περιφερειακή στρατηγική & το επιχειρησιακό σχέδιο για την κοινωνική οικονομία στην Περιφέρεια Κρήτης
- το έργο της Ένωσης Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Κρήτης, για την υποβολή προτάσεων στην παραπάνω διαβούλευση, αλλά περισσότερο
- την βιωσιμότητα και την πρόσβαση σε χρηματοδοτικά εργαλεία ανάπτυξης και δημιουργίας βιώσιμων, συμπεριληπτικών και ηθικών θέσεων εργασίας στις κοινωνικές επιχειρήσεις και τους φορείς του Ν. 4430/2016

καθώς, όπως είναι δεδομένο, σχεδιασμός χωρίς τα απαραίτητα χρηματοδοτικά εργαλεία που θα τον στηρίζουν, είναι αίολος και παραμένει στα χαρτιά. Ακόμα και για τα αντίστοιχα στρατηγικά σχέδια της Περιφέρειας Κρήτης που εκπονήθηκαν κατά τα έτη 2014, 2018 και 2019 με σαφή χρηματοδοτική στήριξη από τον Άξονα Προτεραιότητας 5, Θεματικό στόχο 9, Επενδυτική προτεραιότητα 9ν με σαφή χρηματοδότηση, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης, ουδέποτε δέχθηκε να δημοσιεύσει προγράμματα ουσιαστικής στήριξης για τις κοινωνικές επιχειρήσεις. Το αποτέλεσμα μέχρι στιγμής, είναι 4 εκ. €, χαμένα από τις επιχειρήσεις και τους φορείς για τα οποία προορίζονταν.

Διαφαίνεται δε, από την παρουσίαση της ΕΥΔ ΕΠ, η πρόθεση δημιουργίας αποδεκτών επιδομάτων και επιδότησης κρατικών, περιφερειακών, δημοτικών και κρατικοδίαιτων φορέων και οργανισμών για την διαχείριση προγραμμάτων χωρίς προοπτική δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας στον ΣΠ4 του ΕΣΠΑ 2021-2027 της Περιφέρειας Κρήτης. Έρχεται έτσι σε αντίθεση με τον διακριτό στόχο του εθνικού ΕΣΠΑ 2021-2027 για την στήριξη υγιών και εξωστρεφών επιχειρηματικών πρωτοβουλιών της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας που αναφέρεται ρητά ως μέρος των ενεργών πολιτικών απασχόλησης.

Η στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και των φορέων της, αποτελεί μέρος του Πυλώνα των Κοινωνικών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. . Κατά συνέπεια και βάσει του εγκεκριμένου σχεδίου για το Εταιρικό Σύμφωνο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021-2027 (Ιούλιος 2021) η κοινωνική οικονομία και η κοινωνική επιχειρηματικότητα, όπως αυτές ορίζονται από την Ε.Ε. και το εθνικό δίκαιο (Ν.4430/2016) και όπως επίσης αναγράφεται ρητά στην σελ. 23 του εθνικού ΕΣΠΑ 2021-2027: "... Η ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας θα προωθηθεί ως μέρος των ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης που θα συμβάλουν στην κοινωνική και οικονομική ένταξη ατόμων και από ευάλωτες ομάδες..." αποτελεί Επιλογή Πολιτικής ΣΠ4 και των κύριων Αναμενόμενων Αποτελεσμάτων για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+. Ταυτόχρονα, όπως αναγράφεται και στις σελ. 10-11 του εθνικού ΕΣΠΑ 2021-2027, "...η) η ανάπτυξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας χρειάζεται ώθηση..." ενώ έχουν επιλεγεί για τον ΣΠ4 τα Προγράμματα:

- « Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»,
- «Ανταγωνιστικότητα »
- «Ψηφιακός Μετασχηματισμός»
- καθώς και τα 13 Περιφερειακά Προγράμματα, ένα εκ των οποίων είναι αυτό που βρίσκεται σε 2η διαβούλευση στην Περιφέρεια Κρήτης

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή¹, η κοινωνική οικονομία αντιπροσωπεύει στην Ευρώπη (ΕΕ των 28) 2,8 εκατομμύρια επιχειρήσεις και φορείς, που

¹

<https://www.eesc.europa.eu/sites/default/files/files/qe-04-17-875-en-n.pdf>.

απασχολούν 13,6 εκατομμύρια εργαζομένους, ήτοι περίπου το 6,3 % του ενεργού πληθυσμού της ΕΕ. Επίσης, η κοινωνική οικονομία περιλαμβάνει περισσότερα από 232 εκατομμύρια μέλη συνεταιρισμών, αλληλασφαλιστικών ταμείων και ανάλογων φορέων, καθώς και 82,8 εκατομμύρια εθελοντές. Αποτελεί δε, μέρος του ευρωπαϊκού πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

Στην Κρήτη, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ένωσης Φορέων Κ.Α.Λ.Ο. Κρήτης, οι κοινωνικές επιχειρήσεις είναι 95 στον αριθμό και αντιπροσωπεύουν περίπου 750 εργαζομένους/μέλη. Είναι λοιπόν διακριτό ότι υπάρχει μεγάλη δυναμική ανάπτυξης αυτού του εξωστρεφούς, επιχειρηματικού τομέα. Όπως διαφαίνεται από το εθνικό ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτό εγκρίθηκε από την Ε.Ε. για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, ο Στόχος Πολιτικής 4 σε συνδυασμό με τους υπόλοιπους τέσσερις στόχους πολιτικής, θα αποτελέσουν το εφαλτήριο για την ενδυνάμωση του τρίτου τομέα (κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα). Μόνο υπό την προϋπόθεση πως η Περιφέρεια Κρήτης θα μείνει πιστή στους ενωσιακούς, εθνικούς και περιφερειακούς στόχους και θα ενεργοποιήσει συμπληρωματικότητες και συνέργειες μεταξύ των ταμείων και άλλων ενωσιακών χρηματοδοτικών εργαλείων, θα ενδυναμωθεί η κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα στην Κρήτη.

Συνοψίζοντας, το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027, αποτελεί μείζονος σημασίας εργαλείο για την κοινωνική οικονομία όσον αφορά την τόνωση και συμβολή της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στην τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη της Κρήτης, μέσα στην Ευρώπη των Περιφερειών.

Δυστυχώς όμως, διαπιστώνουμε ότι αποτελεί πλέον πάγια τακτική πολιτικής - τόσο σε περιφερειακό όσο και σε εθνικό επίπεδο - τα χρηματοδοτικά εργαλεία που διατίθενται από την Ε.Ε. (κυρίως μέσω των ταμείων ΕΚΤ/ΕΚΤ+ και ΕΤΠΑ) για την κοινωνική οικονομία, να δρομολογούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους σε μη συνάδουσες δράσεις και επενδύσεις. Ελάχιστες δράσεις στήριξης (ποσοτικά, σε σχέση με τους αρχικούς προϋπολογισμούς τους) έχουν διατεθεί για την κοινωνική οικονομία, σε υποστηρικτικές δράσεις των υφιστάμενων και των υπό σύσταση κοινωνικών επιχειρήσεων και λοιπών φορέων της κοινωνικής οικονομίας - όπως αυτοί ορίζονται από το εθνικό νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 4430/16) - κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο (2014-2020). Αυτό οδηγεί τον τρίτο τομέα και την κοινωνική επιχειρηματικότητα σε μαρasmus στην Ελλάδα, ενώ υπάρχει σαφής και διακριτή στήριξη και ανάπτυξη στην Ε.Ε. των 28. Είναι λοιπόν, επιτακτικό για το νέο ΕΣΠΑ 2021-2027, να ληφθούν μέτρα και να δημιουργηθούν θεσμικοί μηχανισμοί για τον έλεγχο των κονδυλίων που προορίζονται για την στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα, δεδομένου και του αποκλεισμού τους από άλλα εργαλεία όπως:

- την στήριξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας
- την πρόσβαση στη χρηματοδότηση από τις συστημικές τράπεζες
- την έλλειψη στήριξης από τις συνεταιριστικές τράπεζες

- τη χρήση του EaSI ως εργαλείου κ.α.

Για όλα τα παραπάνω, δεδομένης της επείγουσας φύσης των ενεργειών που πρέπει να δρομολογηθούν και

Επειδή:

- Το προς διαβούλευση ΕΣΠΑ 2021-2027 της Περιφέρειας Κρήτης, θα οριστικοποιηθεί μέχρι τις 12 Οκτωβρίου 2021
- Αν εγκριθεί, χωρίς να αναφέρεται ρητά η ανάπτυξη, προώθηση και στήριξη της κοινωνικής οικονομίας στον ΣΠ4:
 - ο είναι πολύ πιθανό να υιοθετηθεί και από τις υπόλοιπες 12 Περιφέρειες
 - ο θα αποτελέσει κύριο επιχείρημα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Κρήτης για την άρνηση στήριξης της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας μέσω του ΕΣΠΑ 2021-2027
- Η μεταφορά από τον ΣΠ4 στον ΣΠ1 έγινε χωρίς την συμμετοχή, στο πλαίσιο της διαβούλευσης, των άμεσα ενδιαφερομένων κοινωνικών και θεσμικών εταίρων της Περιφέρειας Κρήτης, ήτοι των κοινωνικών επιχειρήσεων και φορέων του Ν.4430/16

Ζητάμε:

Την άμεση παρέμβασή όλων των εμπλεκόμενων θεσμικών και κοινωνικών εταίρων για το μείζον θέμα που προκύπτει και τις διορθωτικές κινήσεις οι οποίες θα οδηγήσουν στην ορθή ένταξη της στήριξης για την κοινωνική οικονομία και την κοινωνική επιχειρηματικότητα στον ΣΠ4.

Ζητάμε, τέλος, από την Περιφέρεια Κρήτης:

Α) να ανατραπεί ο αποκλεισμός της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας από το υπό διαβούλευση σχέδιο του ΕΣΠΑ 2021-2027 της Περιφέρειας και συγκεκριμένα από την ΣΠ4 και να εναρμονιστεί το περιφερειακό με το εθνικό ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτό έχει εγκριθεί από την Ε.Ε.,

Β) να σταματήσει η τεχνηέντως δημιουργηθείσα και εμφανιζόμενη σύγχυση της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας, σε δράσεις στήριξης της επιχειρηματικής καινοτομίας, η οποία δημιουργείται με την ένταξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας στον ΣΠ1 του περιφερειακού ΕΣΠΑ 2021-2027 κάτω από την πρόφαση των αναφορών σε στήριξη της κοινωνικής καινοτομίας και επιχειρηματικότητας,

Γ) να οριστεί σαφής χρονικός ορίζοντας καθώς και χρηματοδοτική ποσόστωση για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την κοινωνική επιχειρηματικότητα με την συμβολή

CretanSCENT

Ένωση Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Κρήτης

Cretan Social Cooperative Enterprises

<https://cretanscent.gr>

info@cretanscent.gr –

της δευτεροβάθμιας Ένωσης Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Κρήτης ως κοινωνικού και θεσμικού εταίρου εκπροσώπησης των κοινωνικών φορέων κατά το αρ. 9 του Ν.4430/16 και

Δ) να προβλεφθούν μηχανισμοί ετήσιας και εκ των υστέρων αξιολόγησης, καθώς και αξιολόγησης μετά το πέρας της εφαρμογής του και οι οποίοι θα ενισχύονται από την παρουσία και την τεχνογνωσία την Ένωσης Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Κρήτης.

Προσφέρουμε την τεχνική και ουσιαστική εμπειρογνωμοσύνη μας ως δευτεροβάθμια Ένωση στην Περιφέρεια, για να εκπονήσει στην νέα προγραμματική περίοδο μια κοινωνική και περιβαλλοντική ταξινομία των επενδύσεων που θα είναι σαφής, διαφανής και αποτελεσματική σε όσα αφορούν στον τρίτο τομέα.

Παρακαλούμε για τις άμεσες ενέργειές σας προς διόρθωση της αστοχίας και την συμμόρφωση του ΕΣΠΑ 2021-2027 της Περιφέρειας Κρήτης με το εγκεκριμένο, εθνικό ΕΣΠΑ 2021-2027.

Για την Ένωση Φορέων Κ.ΑΛ.Ο. Κρήτης

Παπαδάκης Κωνσταντίνος